בס"ד | העלון השבועי מישיבת "קול רינה- רב פעלים" **בראשות החיד"א** שליט"א | חשון תשפ"ד | גליון מס' 509

וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו **עובדיה יוסף** זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב **יורם אברג'ל** זצוק"ל

פרשת וירא

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

שלום = ברכה

השי"ת לא מתקרב ללב שיש בו טינא, למשל דואג האדומי היה אביר הרועים אשר לשאול, הוא היה אב בית דין, גם אחיתופל היה תלמיד חכם עצום, הוא היה צדיק יסוד עולם, אלא שהיתה להם טינא על דוד. גם נבות היה צדיק גמור, חסידא קדישא, רק שהיה לו טינא על אחאב. כי רחמנא ליבא בעי, זה שיש לו לב טוב הקב"ה שורה בו. לכן כשאני רואה שני אברכים שלא מדברים זה עם זה, אני קורא להם ומבקש שילחצו יד זה לזה, כי ה' מתרחק מהם, הוא לא ירצה את הקירבה שלהם, וכואב לי על זה. מי מאיתנו לא זקוק להקב"ה, מי יכול להגיד 'אני מסודר, אני לא צריך את הקב"ה'? הרי הוא שומר עליך ועל בניך, הוא מגן עליך יומם ולילה, אתה ישן והוא ער, "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל" (תהלים קכ"א). יש מקומות שהאחד לא מדבר עם השני, לפעמים שני שכנים, דלת מול דלת, לא מדברים זה עם זה. הדברים האלה מביאים על האדם יסורים, כשהבנים מגיעים לזיווגם - הם לא מוצאים. מגיעה הפרנסה - היא מתמעטת, כי הקב"ה לא רואה שם מקום ראוי להשראת הברכה, אבל במקום שיש לב טוב יש ברכה. גם אם נדמה לך שפלוני פגע בך, הכל יכול לקרות, אחרי שבוע שבועיים, תתגבר על עצמך, תיגש אליו ותלחץ לו יד, כדי שלא תסתלק מעליך ההשגחה של ה', אפילו רק בגלל סיבה זו כדאי לך לעשות זאת.

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

כבוד האדם

את הציווי לשחוט את יצחק ולהעלותו קרבן, קיבל אברהם אבינו מפי ה' בעצמו, שנאמר: "ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו... קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה...". לעומת זאת, את הציווי, לא לשחוט את יצחק, קיבל אברהם מפי מלאך, שנאמר: "ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים... ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה".

וצריך להבין: מדוע לא נעשו שני ציווים אלו באופן שווה - או שניהם על ידי ה' או שניהם על ידי מלאך?

ומבאר אדמו"ר הזקן שה' עשה שינוי זה ללמדנו שאפילו אם מלאך יאמר לך לשפוך דמו של יהודי - אל תשמע לו, כי ציווי כזה יכול לצוות רק ה', ולכן הציווי לשחוט את יצחק ניתן מפי ה' בעצמו. לעומת זאת, אם יבוא מלאך ויאמר לך להימנע מלשפוך דמו של יהודי - מיד תשמע לו, וזאת גם אם קבלת ציווי מפורש מהבורא לשפוך את דמו, ולכן את הציווי שלא לשחוט את יצחק היה די לומר לאברהם על ידי מלאך בלבד.

דבר זה מלמדנו עד כמה יש להיזהר בכבודו של כל יהודי, ולהישמר שלא לגרום לו צער ועגמת נפש, ולהלבין פניו ברבים או הוצאת דיבה עליו וכל כיו"ב.

כי צערו של יהודי עולה ומגיע עד הקב"ה ממש, כמו שכתוב: "בכל צרתם לו צר", וכתיב: "ותקצר נפשו בעמל ישראל" כלומר, רצונו ("נפשו" מלשון רצונו) של הקב"ה מתקצר מפני צערם ("עמל" מלשון צער) של עם ישראל ואין הוא יכול לסבלו כלל, אלא מיד מעניש את מי שמצערם.

וכן השכינה הקדושה מצטערת בצערו של יהודי, כדברי רבי מאיר בגמרא שבשעה שאדם מצטער מחמת פורענות הבאה עליו בעוונו, השכינה קובלת ומתנודדת עליו ואומרת "קלני מראשי קלני מזרועי" כלומר, ראשי כבד עלי וזרועי כבד עלי מרוב צער עליו.

ואם צערו של יהודי גורם צער כל כך גדול לה' יתברך מי הוא זה ואיזה הוא שיהיה מוכן לצער יהודי ובכך לגרום צער כל כך גדול לה' יתברך ולשכינתו הקדושה.

זמני השבת

	הדלקת נרות:	צאת שבת:	
ירושלים	16:35	17:25	ר"ת 18:03
תל אביב	16:34	17:24	ר"ת 17:59
חיפה	16:34	17:24	ר"ת 18:00
באר שבע	16:36	17:26	ר"ת 18:03

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ר הגאון החיד"א שליט"א

מים אחרונים חובה

"וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת יִצְחָק" שמעתי מאבא היקר רבינו יורם אברג'ל את דברי הגמרא הק' (סנהדרין פט), שבסעודה הנפלאה הזו שעשה אברהם אבינו ע"ה, מצא השטן מקום לקטרג, ואמר לפני הקב"ה, רבונו של עולם, מכל סעודה שעשה אברהם אבינו ע"ה לפניך, לא היה פר או כבש, או אפילו איזה עוף להקריב לפניך? אמר לו הקב"ה, מה אתה מדבר, אפילו אני אומר לו להקריב את בנו לפני הרי הוא מקריב אותו לפני, מיד אחר כך היה הניסיון של עקידת יצחק, וזהו "ויהי אחר הדברים האלה והאלוקים ניסה את אברהם" (בראשית כב, א), אחר איזה דברים? אחר דבריו של השטן. וכמו שכתב רש"י בשם הגמרא הק' (מסכת סנהדין דף פט), אחר הדברים האלה- יש מרבותינו אומרים אחר דבריו של שטן שהיה מקטרג ואומר מכל סעודה שעשה אברהם לא הקריב לפניך פר אחד או איל אחד אמר לו כלום עשה אלא בשביל בנו אילו הייתי אומר לו זבח אותו לפני לא היה מעכב. ע"כ. ולכן תקנו חכמינו הק' לעשות מים אחרונים בסיום הסעודה, כי המים האחרונים זה חלק שהולך לסטרא אחרא, אבל בזכות זה הסטרא אחרא לא מקטרגת.

וכדברי קודשו של מרן הבן איש חי הק' זלה"ה בפרשת שלח לך (שנה ראשונה אות ח) שכתב, יזהר שיהיו המים האחרונים מעט, ולא ירבה בהם, כי המה חלק הסטרא אחרא, ואם ידיו מזוהמות הרבה מן התבשיל, וכן פיו ושפמו, שצריך להם מים הרבה ברחיצתם, טוב שירחצם קודם נטילת מים אחרונים, אדעתא לאכול עוד אחר כך, ויהיו אלו כמים אמצעים, וכן יעשה אחר שירחצם יאכל חתיכת פת מן השלחן, כדי שלא תהיה נחשבת רחיצה ההיא למים אחרונים, ואחר שיאכל חתיכת הפת וכיוצא, יטול מים אחרונים מעט, ויברך ברכת המזון, ועיין כף החיים (פלאג'י) סימן כה אות ב, ע"כ.

וכמו שכתוב בספר חסד לאלפים (קפא אות א) מים אחרונים חובה, וישפיל ראשי אצבעותיו, ויזהר שיהיו המים מעט, כי הם חלק הסטרא אחרא, ואם מוסיף מוסיפין לו להדבק בו. ולא יעבור מליטול אפילו אכל פת לבד, כי יש טעם גדול על פי הזוהר הק' והאר"י ז"ל. וצריך ליזהר בהם מאד, ואין להקל בהם. והמיקל במים אחרונים מקילין ימיו ושנותיו, כך השיבו מן השמים על ידי שאלת חלום. ומי האיש הירא את ה', יהא זריז וזהיר.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

הרב מרדכי שרעבי - כ' חשון

נולד בתימן וכבר בהיותו בן שנתיים התייתם משני הוריו סבו הרב אפרים יפת תעיזי גידלו ולימדו תורה, כבר בהיותו בן שמונה מינוהו חכמי עירו ל'מארי' - המלמד תינוקות של בית רבן, בגיל חמש עשרה עבר בחינה פומבית אצל חכמי העיר עדן על ארבעת טורים ועל משנה תורה לרמב"ם. בשנת תרצ"ב עלה לארץ ויסד את ישיבת 'נהר שלום', במשך שש שנים קידש רבי מרדכי את גופו, כשהוא צם ממוצאי שבת ועד לערב שבת שלאחריה כשכל שעות יומו מוקדשים ללימוד תורה, בשנה השביעית הפסיק ממנהגו זה כשהוא נסמך על הפסוק "שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחופשי".

פעם אחת בעיצומה של שבת קודש יצא מבית הכנסת כשהוא מוקף בקהל מלווים, לפתע הופיע מן הסמטה רוכב אופנוע צעיר שחצה את הרחוב בדהירה פרועה כשמרחק מועט מפריד בינו לבין הרב, "חצוף!!!" קראו לעברו מלויו של הרב בכעס, "איך אתה לא מתבייש להפר את קדושת השבת?!" הרגיע הרב את מלויו ואמר הוא אינו אשם "האופנוע שלו אשם...", והנה זה פלא אך יצאו המילים מפי הרב - דמם אופנועו של הצעיר. הרוכב ירד מהאופנוע שלו בתמיהה כיצד זה יתכן האופנוע היקר שלו אף פעם לא איכזב, לאחר שעמל שעה ארוכה לתקנו אך לא הצליח הבין שכנראה זה קרה מחמת הפגיעה בצדיק, בבושת פנים פנה לביתו של הרב התנצל על מעשיו וביקש מהרב שאופנועו יתוקן, חייך הרב לשמע בקשתו של הצעיר ובקשו להיכנס אל החדר ולסעוד עמו את סעודת השבת, וכך נשאר כל אותה שבת בבית הרב, בצאת השבת אמר לו רבי מרדכי: "עכשיו אתה יכול לחזור לאופנועך ולראות שפעולתו תקינה לחלוטין, אך דע לך שמשבת זו ישבות אופנועך בשבת..." ואכן כל אותו שבוע נסע האופנוע ללא שום תקלה, אולם בליל שבת שניסה הצעיר להתניע את אופנועו - הוא דמם, הירהר הצעיר בליבו זה כנראה בגלל הרב, אלך אליו שוב כמו בשבת שעברה, קיבלו הרב בסבר פנים יפות ואמר לו "דע לך בני נשמה גבוהה שוכנת בקרבך, חדל לך מלחלל את השבת וחזור בתשובה" ואכן אט אט זנח הצעיר את דרך חייו הנלוזה והחל לשמור תורה ומצוות.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

טלטול תכשיטים ודפי כתיבה בשבת

שאלה: האם מותר לטלטל בתוך הבית תכשיטים הנמצאים בבית, או שמא יש לאוסרם מדין מוקצה מחמת חסרון כיס, שהרי מקפידים שלא לעשות בהם שום מלאכה אחרת?

תשובה: מותר לטלטל תכשיטים הנמצאים בתוך הבית כגון טבעות ושרשראות וצמידים ועגילים, אף על פי שמקפידים שלא לעשות בהם שום מלאכה, הואיל והם מיועדים להשתמש בהם בשבת לקישוט, ולא לשום מלאכת איסור ועל כן אין בהם שום דין מוקצה, ומוקצה מחמת חסרון כיס שייך רק בכלי שמלאכתו לאיסור. ואולם תכשיטים העומדים לסחורה, ומקפיד שלא להשתמש בהם כלל, הרי הם מוקצים מחמת חסרון כיס. ובספרי הקטן "תורת רבינו יורם - שו"ת שבת המלכה" חלק שביעי, העליתי בסייעתא דשמיא שלא זו בלבד שהתכשיטים לא נקראים מוקצה בשבת, אלא גם לרשות הרבים מותר לאשה לצאת בזמן הזה בשבת בתכשיטים שעליה, וזה לא נקרא הוצאה מרשות לרשות, ולא טילטול ברשות הרבים, משום שהם דרך מלבוש כמנהג העולם ואין לחשוש. שעיקר גזירת חכמים שלא תצא אשה בתכשיטים, הייתה בזמנם שהתכשיטים היה דבר נדיר והיו יוצאים בהם רק בשבת, והיה חשש גדול שיבואו לשולפם להראותם, ואז גם עלולים בטעות לטלטל את התכשיטים ארבע אמות ברשות הרבים שלא בדרך לבוש, אולם בזמן הזה שהתכשיטים הם מעשים בכל יום, ואין בזה שום התפעלות מיוחדת אין כל חשש. ובעיקר שדיעה רווחת היא שבזמן הזה אין רשות הרבים בכל ארץ ישראל. ועל כן מותר לכתחילה שלא גזרו חכמים אלא ברשות הרבים.

שאלה: אנשים שיש להם נייר העומד לכתיבה אשר מודפס עליו שמם ושם עירם, כנהוג אצל רבנים ומוסדות, [הוא הנקרא "בלאנק"], האם מותר לטלטלו בשבת.

תשובה: אף "הבלאנק" הנזכר דינו כדין דף של כתיבה שהוא תלוי בהקפדתם של הבעלים, שאם הם מקפידים שלא להשתמש בו שום תשמיש אחר זולתי הכתיבה, אין להם להשתמש בו לשבת, אפילו לעטוף בו דבר מאכל וכיו"ב. אולם אם גם בימות החול אינם מקפידים שלא לעטוף בו דבר מאכל וכיו"ב, כשאין להם ניר אחר לעטוף בו, מותרים אף בשבת להשתמש בנייר "הבלאנק", אחר שהוא מופרד כבר מהדפים המדובקים.

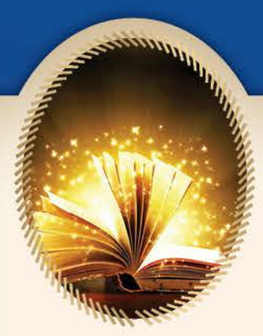

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

קר מדי

רב שנחשד בנטיה אחר ההשכלה, רצה לעקוץ את הרבי הזקן מטשורטקוב.

רבי - אמר לו - אשמים אתם בחורף הקשה העובר עתה עלינו, אינכם מתפללים כראוי...

הינך טועה - השיבו הרבי - רבנים כמוך אשמים בכך. חז"ל אמרו (שבת י.): "כל דיין שדן דין אמת לאמיתו "נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית". הרבנים הראשונים היו שותפים לקדוש ברוך הוא. וכלל וותיק יש בידינו "קדירה של שני שותפים לא מתחממת ולא מתקררת" (עירובין ג.), לכן לא היה לנו בחורף קר מידי ובקיץ חם מידי. כיום, שישנם רבנים כמוך שרחוקים מלדון דין אמת, הרי אין להקב"ה שותפים במעשה בראשית, ולכן קר מידי או חם מידי...

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הרופא יגיד לך למה באת?

אני עובד חברת החשמל לפני עשרים וארבע שנים התקבלתי לחברת החשמל והנוהג שם הוא שלפני שמתקבלים לחברה צריך לעבור דרך רופא החברה, הרופא בדק אותי ופגשתי את הרופא אחרי בדיקה שהוא עשה לי ושאלתיו לתוצאות, הרופא אמר לי שיש לי איושה בלב - בשפה פשוטה - רשרוש.

הרופא אמר לי לעשות אקו לב, היה זה בחג הסוכות הלכתי לסוכתו של מורנו הרב יורם, באופן נדיר הרב היה בסוכה לבד נגשתי לרב ואמרתי לו מה שרופא החברה אמר לי.

הרב שמע את דברי ונתן לי תמר לאכול, בירכתי עליו ותוך כדי שאני אוכל את התמר הרב עצם את עיניו וכאילו נירדם לאחר כדקה הרב התעורר פתאום ואמר לי יוסף אין לך כלום הכל בסדר גמור. אמרתי לרב שאני צריך לעשות בדיקת אקו לב, הרב אמר לי תעשה את הבדיקה והרופא שיבדוק אותך יגיד לך הכל בסדר למה באת?

סיפרתי לאשתי את מה שהרב אמר לי, כשהגיע הזמן הלכנו יחד לרופא, התיישבנו, הרופא ביצע את הבדיקה הסתכל על התוצאות ואמר לנו הכל בסדר למה באתם?

מיד כששמענו את דבריו אני ואשתי התחלנו לצחוק, הרופא לא הבין על מה אנחנו צוחקים סיפרנו לו על גדולתו של הרב יורם. ושהמילים שהוא אמר לנו זה אותם מילים בדיוק שהרב אמר לנו שהוא יגיד.

בס"ד

עכשיו במהדורה מיוחדת ובלעדית!

שיעוריו הנדירים של מו"ר הרב יורם אברג'ל מלפני 25 שנה שנכתבו ונערכו בשפה השווה לכל נפש!

עוד לא קנית מתנה לחג?
זה הזמן...

ODEL DAVIDI // 052-7662736

חייגו והזמינו עוד היום: 08-6381000

ניתן להשיג גם בציון הקדוש: 08-9790786

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

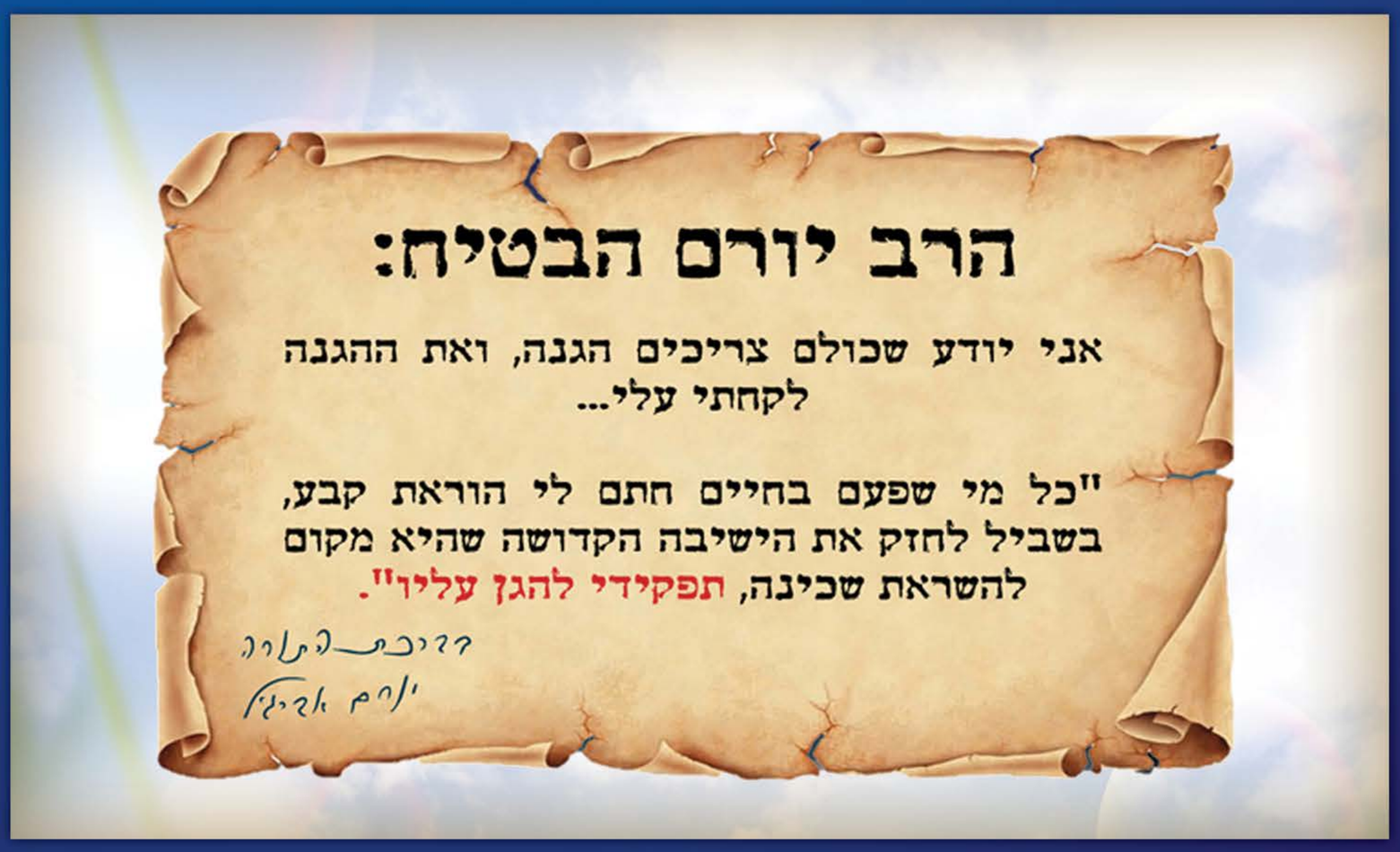

פניני השבוע

אין לך מידה באדם שמשפיעה טוב כמו הנתינה, ואין לך מידה באדם שסוגרת את כל דלתות הבכה והשפע כמו והקמצנות.

העלון מוקדש:

לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ רבי עמוס כמוס בן פורטונה זצוק"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

בן איש חי 1 ת.ד 102 נתיבות
טל': 08-6381000